



Miljøverndepartementet  
Postboks 8013 Dep  
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):  
**07/15905 ARE-FR-ESA**  
Arkivkode:  
**008**

Dato:  
**25.01.2008**

## Høring - Utkast til rikspolitiske retningslinjer for universell utforming.

Vi viser til Deres brev av 06.12.07. Direktoratet for naturforvaltning ser positivt på at det fastsettes rikspolitiske retningslinjer for universell utforming og at disse legges til grunn for planlegging og øvrig forvaltningsvirksomhet innenfor rammene av sektorlovene.

Direktoratet for naturforvaltning har ikke merknader til de foreslåtte generelle formuleringene i retningslinjene. Når det gjelder krav til fysisk utforming, punkt 5, har vi imidlertid forslag til omformulering av punktene c) og f). Når det gjelder utforming av og tilrettelegging i uteområder, friområder, friluftsområder og i naturområder generelt, er det vesentlig å få fram at man her må ta hensyn til naturen og til alle brukere av naturen. Hensynet til naturen og til å ivareta opplevelseskvaliteter vil i mange tilfelle begrense hvor mye man kan og bør gjennomføre av fysisk tilrettelegging, og dette bør gå klart fram av retningslinjene. I så måte mener vi at formuleringen brukt i punkt e) ”i så stor utstrekning som mulig” er egnet å bruke også i punktene c) og f).

Vi foreslår derfor følgende tekst for punkt c):

Utearealer, herunder felles utearealer i tilknytning til boligbygning, utearealer for skoler og barnehager, fellesområder, offentlige områder m.m., planlegges utformet *slik at de gir tilfredsstillende aktivitets- og opplevelsesmuligheter for alle og kan brukes av alle, i så stor utstrekning som mulig uten at dette går på bekostning av miljøhensyn og opplevelseskvaliteter.*

Vi foreslår følgende tekst for punkt f):

Nye og eksisterende friområder og friluftsområder planlegges utformet *slik at de gir tilfredsstillende aktivitets- og opplevelsesmuligheter for alle og kan brukes av alle, i så stor utstrekning som mulig, uten at dette går på bekostning av miljøhensyn og opplevelseskvaliteter.*

Direktoratet for naturforvaltning vil ellers vise til håndboken ”Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv”, DN-håndbok 27-2006. Her beskrives eksempler og prinsipper og gis faglige råd og anbefalinger om forholdet mellom tilrettelegging og å ivareta naturmiljø og opplevelseskvaliteter. Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming kan med fordel ha med en henvisning til denne håndboken når det gjelder tilrettelegging i friområder, friluftsområder og andre naturområder. Håndboken finnes på DN's nettsider under Friluftsliv;

<http://www.dirnat.no/content.ap?thisId=500010538> og har i tillegg til de generelle anbefalingene og eksemplene om tilrettelegging et eget kapittel om universell utforming.

Med hilsen

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift  
Ingebrigt Stensaas e.f.  
Seksjonssjef

Elisabeth Sæthre